

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Budżetu i Finansów

KBF.410.001.14.2020

Pan
Jacek Jastrzębski
Przewodniczący
Komisji Nadzoru Finansowego
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały Komisji Rozstrzygającej Najwyższej Izby
Kontroli z dnia 1 czerwca 2020 r.

P/20/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykonanie planu finansowego
Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Jastrzębski, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego od 23 listopada 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontroler	Tomasz Wańkowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/7/2020 z 2 stycznia 2020 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania w 2019 r. planu finansowego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej także: Urząd lub UKNF), pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:
Zakres kontroli	<ul style="list-style-type: none">– realizacja przychodów UKNF,– planowanie i wykonanie kosztów, w tym związanych z wydatkami majątkowymi oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,– wykorzystanie otrzymanej dotacji,– zamówienia publiczne,– gospodarowanie wolnymi środkami finansowymi,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,– realizacja wniosków pokontrolnych. <p>Podstawą oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analizy wykonania planu przychodów,– analizy stanu należności pozostałych do zapłaty,– szczegółowej kontroli prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości,– analizy kosztów, w tym związanych z wydatkami majątkowymi,– analizy mierników realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– szczegółowego badania próby wydatków,– analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,– analizy wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,– analizy stanu zobowiązań,– badania prawidłowości sporządzenia sprawozdań. <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</p>

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

UKNF należycie naliczał i pobierał przychody od podmiotów rynku finansowego na pokrycie kosztów działalności Urzędu. Jednak do lipca 2019 r. nie przekazywał wolnych środków w depozyt u Ministra Finansów, co stanowiło naruszenie art. 48 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³. Od sierpnia 2019 r. Urząd lokował środki wyłącznie w formie depozytów overnight, mimo że mógł bez uszczerbku dla płynności finansowania zadań przekazywać je na wyżej oprocentowane depozyty terminowe. W wyniku tych zaniechań utracił przychody szacowane przez NIK na co najmniej 700 tys. zł. Nieskuteczne były także działania Urzędu w zakresie realizacji wniosku pokontrolnego NIK, sformułowanego po kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r., dotyczącego podjęcia kroków prawnych mających na celu uzyskiwanie korzyści majątkowych z wynajmu nieruchomości przy ul. Jasnej 8 i 12 w Warszawie, stanowiących mienie UKNF. W wyniku tego nie uzyskał przychodów, choć wcześniej jeden z tych budynków nabył odpłatnie od NBP oraz ponosił na rzecz banku centralnego koszty najmu pomieszczeń biurowych dla wydziałów zamiejscowych UKNF. Po kontroli NIK koszty te zostały zmniejszone o 44%.

NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w zbadanej próbie 14,0% kosztów poniesionych przez UKNF w 2019 r. Zostały one zrealizowane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w budżecie w układzie zadaniowym. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego rzetelnie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem planu finansowego. UKNF nie zrealizował natomiast wniosku pokontrolnego NIK dotyczącego renegotiacji warunków najmu pomieszczeń w budynku przy ul. Pięknej 20 w Warszawie. NIK w ubiegłym roku oceniła, że zawarcie umowy najmu przez byłego Przewodniczącego KNF było niecelowe i niegospodarne. W umowie nie zabezpieczono należycie interesów UKNF, co znacząco pogorszyło pozycję UKNF w relacjach z wynajmującym. Wobec nieskuteczności negocjacji UKNF poniósł znacząco wyższe koszty funkcjonowania niż w 2018 r.

NIK zaopiniowała pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego za 2019 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁵.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1793, ze zm.).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonanie planu finansowego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego⁷

1.1 Wykonanie planu przychodów

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane w 2019 r. przychody państwowej osoby prawnej, jaką od 1 stycznia 2019 r. stał się UKNF, wyniosły 430 955,3 tys. zł i były niższe o 6,3% od kwoty planowanej. Największą pozycją przychodów były przychody kwalifikowane jako pozostałe w kwocie 355 955,3 tys. zł, które stanowiły 82,6% przychodów ogółem Urzędu. Były one niższe od założonych w planie finansowym o 29 098,7 tys. zł, tj. o 7,6%. Drugim źródłem przychodów była dotacja podmiotowa z budżetu państwa w kwocie 75 000,0 tys. zł, stanowiąca 17,4% przychodów Urzędu.

Na przychody kwalifikowane jako pozostałe złożyły się w szczególności: wpłaty i opłaty podmiotów rynku finansowego na pokrycie kosztów nadzoru wynoszące 324 942,0 tys. zł (75,4% przychodów ogółem), odpisy amortyzacyjne w wysokości 13 343,8 tys. zł oraz odsetki od depozytów u Ministra Finansów w wysokości 231 tys. zł. UKNF uzyskał także wpływy z opłat egzaminacyjnych, za wydanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń i certyfikatów, akredytacji, opłat ewidencyjnych i odsetek od nieterminowych wpłat. W porównaniu do planu, wpłaty i opłaty podmiotów rynku finansowego były niższe niż zakładano o 41 662,0 tys. zł, tj. o 11,4%, a odsetki od depozytów przekazanych w zarządzanie niższe o 169,0 tys. zł, tj. o 42,2%.

Niższa niż planowana realizacja przychodów z wpłat i opłat podmiotów nadzorowanych wynikała głównie ze sposobu rozliczenia kosztów nadzoru. Zgodnie z art. 19a ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym⁸, z przychodów UKNF pokrywa się koszty UKNF, w oparciu o kwotę ustaloną w planie finansowym. Po zakończeniu roku obrotowego ustala się różnicę pomiędzy planowanymi a wykonanymi kosztami, którą uwzględnia się w rozliczeniu kosztów nadzoru w danym roku obrotowym. Zgodnie z tym, plan przychodów UKNF został ustalony w kwocie odpowiadającej planowi kosztów UKNF. W 2019 r. wydano nowe przepisy wykonawcze do przepisów ww. ustawy. Część z nich weszła w życie od 2020 r., jak przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym⁹. W związku z tym rozliczenie kosztów nadzoru dotyczących sektora kapitałowego za rok 2019 nastąpiło na dotychczasowych zasadach. Rozliczenie to stanowiło przychód roku 2019, jednak był on mniejszy niż przychód zaplanowany, ponieważ koszty nadzoru wykonane w roku 2018 były mniejsze niż koszty zaplanowane na rok 2019. Skutkowało to przesunięciem przychodu, co w przypadku rynku kapitałowego wyniosło około 25 000,0 tys. zł.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Na mocy ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz.U. poz. 2243, ze zm.) z dniem 1 stycznia 2019 r. zmianie uległa forma organizacyjna UKNF z jednostki budżetowej na państwową osobę prawną. W związku z tym w dokumentach planistycznych oraz w dokumentach przedstawiających wykonanie planu finansowego dane prezentowane były w 2018 r. w układzie dochody-wydatki (ujęcie kasowe), a w 2019 r. w układzie przychody-koszty (ujęcie memoriałowe). Różnica ta powoduje, że są to wielkości nie w pełni porównywalne.

⁸ Dz.U. z 2020 r. poz. 180, ze zm.

⁹ Dz.U. poz. 2486.

Wpływ na niższe przychody niż zaplanowane miało również zmniejszenie wpłat przez banki spółdzielcze uczestniczące w systemie ochrony instytucjonalnej. Banki takie wносиły wpłaty w wysokości 80% kwot, do których uiszczenia byłby zobowiązane w przypadku nieuczestniczenia w takim systemie. Zmniejszenie przychodów z tego tytułu wyniosło około 10 000,0 tys. zł¹⁰.

Niższe niż planowane przychody z tytułu odsetek od wolnych środków wynikały z ich lokowania dopiero od sierpnia 2019 r. w depozyty overnight z pominięciem innych form lokowania (szerzej w rozdziale IV.1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

W 2018 r. dochody w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego w 86,1% (247 458,7 tys. zł) wynikały z wpływów od podmiotów rynku finansowego na pokrycie kosztów nadzoru. W 2019 r. przychody z tego tytułu wyniosły 324 942,0 tys. zł i były wyższe o 77 483,3 tys. zł, tj. o 31,3%. Większe przychody były spowodowane podwyższeniem opłat dla podmiotów rynku finansowego.

(akta kontroli str. 142-219, 360-364)

W 2019 r. część przychodów UKNF w wysokości 75 000,0 tys. zł stanowiła dotacja podmiotowa. Została ona zaplanowana w poz. 75 rezerw celowych. Była przeznaczona na bieżące finansowanie UKNF w pierwszym kwartale 2019 r. Dotacja ta miała charakter jednorazowy. Została ujęta w przychodach i kosztach. Podniosła je o 75 mln zł. Ze względu na charakter zasilenia płynnościowego nie powinna być brana pod uwagę przy porównywaniu z wykonaniem okresów wcześniejszych. Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku¹¹ w dniu 2 stycznia 2019 r. zawarte zostało porozumienie między UKNF a Ministrem Finansów w celu określenia terminu przekazania z budżetu państwa dotacji podmiotowej oraz sposobu i terminów odprowadzenia do budżetu państwa dochodów budżetu. Zgodnie z porozumieniem UKNF otrzymał ww. dotację w dwóch transzach – 25 000 tys. zł do 3 stycznia i 50 000 tys. zł do 4 lutego 2019 r. Jednocześnie zobowiązał się do odprowadzenia do budżetu państwa środków w kwocie tej dotacji również w dwóch transzach – 25 000 tys. zł do 31 maja i 50 000 tys. zł do 30 października 2019 r. Potwierdzenia przelewów wskazują, że porozumienie zostało zrealizowane w terminach umownych.

(akta kontroli str. 3-10)

Na koniec 2019 r. należności UKNF wynosiły 86 383,1 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2018 r. wzrosły o 35 531,1 tys. zł, tj. o 69,9%. W 99,4% stanowiły je należności od podmiotów nadzorowanych. Dotyczyły one głównie kar administracyjnych (69,8% kwoty należności), odsetek od zaległości (15,5% należności) oraz należności z tytułu wpłat na pokrycie kosztów nadzoru (14,4% należności ogółem).

Należności przeterminowane według stanu na 31 grudnia 2019 r. wyniosły 84 566,3 tys. zł i były wyższe o 47 341,0 tys. zł, tj. o 127,2% od analogicznej pozycji na koniec 2018 r. W całości dotyczyły one należności od podmiotów nadzorowanych. UKNF w 2019 r. nie umorzył, nie odroczył, ani nie rozkładał na raty żadnej należności.

¹⁰ Zgodnie z art. 131a ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 2357, ze zm.) wpłaty wnoszone przez bank będący uczestnikiem systemu ochrony, o którym mowa w art. 22b ust. 1 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, wynoszą 80% kwot, do których uiszczenia byłby on obowiązany w przypadku nieuczestniczenia w takim systemie.

¹¹ Dz.U. poz. 2243, ze zm.

W trakcie kontroli szczegółowemu badaniu poddano 20 należności wybranych w sposób celowy według kryterium wartości należności oraz okresu przeterminowania o łącznej kwocie 23 711,5 tys. zł. We wszystkich przypadkach okres przeterminowania wynosił powyżej jednego roku, a kwota zaległości wynikała z braku wpłat lub wniesienia niepełnej opłaty na pokrycie kosztów nadzoru sprawowanego przez KNF. We wszystkich przypadkach UKNF podejmował działania w celu uzyskania należności. W siedmiu przypadkach umorzono zostało postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 59 §2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹², a w pozostałych przypadkach postępowanie pozostawało w toku na różnych etapach (od skierowania sprawy do windykacji poprzez zgłoszenie wierzytelności do masy upadłości po postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym).

(akta kontroli str. 220-276)

Od 1 stycznia 2019 r. wpływy z tytułu części kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego¹³ nie stanowią przychodów UKNF. Są one przekazywane do Funduszu Edukacji Finansowej (dalej: FEF), którego dysponentem jest Rzecznik Finansowy (dalej: RF). Także kary pieniężne nałożone do 31 grudnia 2018 r., a uiszczone po tym dniu stanowiły przychód FEF.

UKNF prowadził ewidencję księgową nałożonych kar. Były one ujmowane w księgach jako należność od podmiotu ukaranego oraz zobowiązanie wobec FEF. Od sierpnia 2019 r. UKNF przekazał na rzecz Funduszu w pięciu transzach kwotę 8 463,5 tys. zł (w styczniu i lutym 2020 r. przekazano kwotę 15 709,3 tys. zł).

Do lipca 2019 r. kwestie należności z tytułu administracyjnych kar pieniężnych nałożonych przez Komisję Nadzoru Finansowego i procesu przekazywania ich Rzecznikowi Finansowemu na rzecz FEF były przedmiotem konsultacji z Ministerstwem Finansów.

UKNF przekazywał do Rzecznika wpływy z tytułu kar wpłaconych w wartości nominalnej. Na prośbę Rzecznika Urząd Komisji Nadzoru Finansowego udostępniał informacje dotyczące statusu kar i decyzji o ich nałożeniu. W trakcie kontroli NIK trwały prace nad umową między UKNF a Rzecznikiem Finansowym w celu opracowania procedury regulującej kwestie przekazywania wpływów z tytułu kar pieniężnych oraz innych informacji związanych z tym procesem, w tym statusu kar i decyzji o ich nałożeniu. Umowa taka jest jednak uzależniona od rozwiązań ustawowych, nad którymi toczą się prace w Ministerstwie Finansów. Dotychczas w systematycznych odstępach czasu (zwykle co miesiąc) przygotowywana była imienna lista kar wpłaconych, która stanowiła podstawę do zarachowania zobowiązania wobec FEF z tego tytułu, jak i podstawę do realizacji przelewu do FEF, zwykle 30 dni po miesiącu, w którym kary zostały wpłacone.

(akta kontroli str. 277-311)

Stwierdzone
nieprawidłowości

NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w naliczaniu i pobieraniu przychodów w postaci wpłat i opłat podmiotów nadzorowanych na pokrycie kosztów nadzoru, opłat za czynności związane z nadzorem i kar pieniężnych oraz dochodzeniu należności z tych tytułów. NIK stwierdziła natomiast nieprawidłowości polegające

¹² Dz.U. z 2019 r. poz. 1438, ze zm. W myśl art. 59 § 2 tej ustawy postępowanie egzekucyjne może być umorzono w przypadku stwierdzenia, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

¹³ Wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej: KNF lub Komisja) na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, oraz art. 3c ust. 1 pkt 5 i art. 3g ust. 1 pkt 7 tej ustawy, z wyjątkiem kar pieniężnych nakładanych przez Komisję na podstawie art. 138 ust. 3 pkt 3a i art. 141 ustawy Prawo bankowe oraz art. 72 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2412, ze zm.).

na zaniechaniu lokowania wolnych środków i utracie możliwych przychodów z działalności lokacyjnej oraz niezyskaniu przychodów z tytułu wynajmu nieruchomości UKNF na rzecz Narodowego Banku Polskiego. Zostały one opisane odpowiednio w punktach IV.1.3 i IV.1.5 wystąpienia pokontrolnego.

1.2 Wykonanie planu kosztów

Opis stanu faktycznego

Koszty ogółem UKNF w 2019 r. wyniosły 369 552,4 tys. zł, co stanowiło niemal 100,0% planu. Były one o 155 761,9 tys. zł, tj. o 72,8% wyższe niż wydatki dysponenta części 70 Komisja Nadzoru Finansowego w 2018 r. Było to głównie spowodowane zwrotem przekazanej w 2019 r. dotacji z budżetu państwa w kwocie 75 000 tys. zł oraz wyższymi kosztami funkcjonowania w porównaniu do kosztów roku poprzedniego o 71 409,2 tys. zł. Na wyższe koszty funkcjonowania wpływ miały w szczególności wyższe opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe (wzrost z 4 507,8 tys. zł do 22 848,0 tys. zł), naliczenie kosztów amortyzacji w 2019 r., które w 2018 r. nie występowały, gdyż nie są wydatkiem (17 270,3 tys. zł) oraz wynagrodzenia osobowe (wzrost z 116 896,5 tys. zł do 141 000,7 tys. zł).

Najwyższe kwotowo w 2019 r. były koszty funkcjonowania, które wyniosły 272 949,7 tys. zł, tj. 73,9% ogółu kosztów. Koszty funkcjonowania zostały zrealizowane w 92,7% planu po zmianach. Złożyły się na nie w szczególności wynagrodzenia w wysokości 141 940,4 tys. zł (38,4% kosztów ogółem), usługi obce w wysokości 47 214,0 tys. zł (12,8% kosztów ogółem), pozostałe koszty funkcjonowania w wysokości 32 851,8 tys. zł (8,9% kosztów ogółem) oraz składki na ubezpieczenia w wysokości 24 445,4 tys. zł (6,6% kosztów ogółem).

Wynagrodzenia osobowe w planie finansowym wynosiły 142 141,0 tys. zł, a w planie po zmianach 141 028,0 tys. zł. Koszty te wyniosły 141 000,7 tys. zł i były wyższe niż wydatki na wynagrodzenia osobowe w roku poprzednim o 24 104,2 tys. zł, tj. o 20,6%. Przyczyną wzrostu kosztów wynagrodzeń było zwiększenie przeciętnego zatrudnienia z 931 osób w 2018 r. do 979 osób w 2019 r. Zatrudnienie na koniec 2019 r. wyniosło 1 139 osób. Wzrost zatrudnienia wynikał przede wszystkim z nowych zadań i rozszerzenia kompetencji nadzorczych KNF. Przeciętne wynagrodzenie w roku 2019 w porównaniu do roku 2018 wzrosło z 10 463,80 zł do 11 997,20 zł, tj. o 14,6%.

Koszty usług obcych były wyższe niż w 2018 r. o 18 342,7 tys. zł, tj. o 63,5%. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z poniesienia kosztów najmu powierzchni biurowej i garażowej, który wyniósł 22 848,0 tys. zł i był wyższy niż w 2018 r. o 406%. Tak znaczący wzrost tych kosztów był głównie wynikiem rozpoczęcia od 2019 r. ponoszenia kosztów związanych z najmem budynku biurowego przy ul. Pięknej 20 w Warszawie. W wystąpieniu po kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. NIK oceniła, że najem tego budynku był działaniem niecelowym i niegospodarnym. Znaczną część kosztów usług obcych stanowiły koszty usług wsparcia systemów informatycznych wykorzystywanych przez UKNF (15 512,0 tys. zł).

Drugą grupą kosztów poza kosztami funkcjonowania były w 2019 r. tzw. pozostałe koszty w wysokości 96 602,7 tys. zł (26,1% ogółu kosztów), na którą składały się zwrot dotacji podmiotowej (75 000,0 tys. zł) oraz odpis aktualizujący wartość należności.

Wydatki majątkowe Urzędu zostały zrealizowane w kwocie 23 654,4 tys. zł, tj. w 78,8% planu po zmianach. Wydatki majątkowe były w 2019 r. o 11 404,3 tys. zł, tj. o 93,1%, wyższe niż w 2018 r. W ramach wydatków majątkowych UKNF dokonał przede wszystkim zakupów systemów informatycznych (modyfikacje już istniejących

oraz zakup i wdrożenie nowych), licencji i oprogramowania narzędziowego oraz zakupu samochodu osobowego za kwotę 142,7 tys. zł.

Zobowiązania na koniec 2019 r. wyniosły 5 065,3 tys. zł. W całości były to zobowiązania niewymagalne. Były one niższe o 7 719,4 tys. zł, tj. o 60,4%, od stanu na koniec 2018 r. Największy udział w zobowiązaniach wynikał z zakupów materiałów i wyposażenia (52,8%), zakupów inwestycyjnych (21,1%) oraz zakupu tzw. pozostałych usług (18,3%).

(akta kontroli str. 142-145, 229-248, 264-269, 281, 360-364)

Szczegółowym badaniem objęto koszty w wysokości 51 794,0 tys. zł, tj. 14,0% kosztów ogółem Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Metodą monetarną MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji) została wylosowana próba w wysokości 51 133,4 tys. zł. Obejmowała ona 59 zapisów księgowych, w tym 11 zapisów na kwotę 22 536,6 tys. zł w grupie wydatków majątkowych oraz 48 zapisów na kwotę 28 596,8 tys. zł w grupie wydatków bieżących pozapłacowych.

Zbadane koszty poniesiono zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki, gospodarnie oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. W próbie wydatków na kwotę 51 133,4 tys. zł, stanowiącej 13,8% kosztów ogółem, zbadanej pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych bądź wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁴ nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szczegółowej analizie poddano trzy zamówienia publiczne udzielone:

- w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę i wdrożenie rozwiązania Disaster Recovery (rozwiązania przywracające przetwarzanie po awarii krytycznej infrastruktury teleinformatycznej) wraz z gwarancją i wsparciem,
- w trybie zamówienia z wolnej ręki na odnowienie świadczenia usługi dostępu do serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej,
- bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych na zakup usługi wsparcia dla 380 urzędzeń IronKey (szyfrowana pamięć USB),

na łączną kwotę 7 016,2 tys. zł, z czego 6 245,5 tys. zł zapłacono w 2019 r.

W wyniku badania dwóch pierwszych postępowań nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, a w trzecim przypadku prawidłowo wyłączono stosowanie przepisów tej ustawy na podstawie art. 4 pkt 8. Nie stwierdzono również nieprawidłowości w realizacji tych umów w zakresie badanego przedmiotu zamówienia, terminu ich realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawców.

(akta kontroli str. 365-988)

Stwierdzone
nieprawidłowości

NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w wylosowanej próbie kosztów. NIK zauważyła natomiast, że w 2019 r. znacząco wzrosły koszty najmu. Było to konsekwencją decyzji, uznanej przez NIK w 2019 r. za niecelową i niegospodarną, o najmie nowej siedziby UKNF przy ul. Pięknej 20 w Warszawie. Realizacja wniosku pokontrolnego NIK zmierzającego do obniżenia tych kosztów nie była skuteczna, co zostało przedstawione w pkt IV.1.5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

1.3 Gospodarowanie wolnymi środkami

Opis stanu
faktycznego

Stan wolnych środków pieniężnych na rachunku bankowym na 31 grudnia 2019 r. wyniósł 69 804,0 tys. zł i był wyższy o 7 354,0 tys. zł w porównaniu do zakładanego.

¹⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

Od początku 2019 r. UKNF swoje rachunki bankowe prowadził w Narodowym Banku Polskim. Było to zgodne z ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku, która zmieniała ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim¹⁵ w tym zakresie, że NBP prowadzi rachunki UKNF (art. 51 ust. 1 pkt 3b).

W sierpniu 2019 r. UKNF otworzył rachunek bankowy w BGK. Powodem otwarcia rachunku w BGK było pismo Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów z dnia 5 lipca 2019 r., w którym wskazał na wymóg określony w art. 196 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, że obsługę bankową państwowych osób prawnych prowadzi Bank Gospodarstwa Krajowego. Ponadto w piśmie powołany został także wynikający z art. 48 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych wymóg lokowania wolnych środków państwowej osoby prawnej, o której mowa w art. 9 pkt 14 ww. ustawy, w formie depozytu na rachunku Ministra Finansów w BGK.

Od 5 sierpnia do 31 grudnia 2019 r. UKNF przekazał Ministrowi Finansów środki w depozyt w łącznej kwocie 14 395,7 mln zł. Średni dzienny stan środków przekazanych w depozyt w tym okresie wyniósł 96.615,4 tys. zł. Środki te były lokowane w formie depozytu overnight na rachunku Ministra Finansów w BGK, w trybie codziennej konsolidacji z rachunków UKNF. Z tytułu lokowania w tej formie wolnych środków Urząd otrzymał przez 5 miesięcy 2019 r. odsetki w wysokości 231 tys. zł, tj. 57,7% planu opiewającego na 400 tys. zł. UKNF nie lokował wolnych środków na depozytach terminowych w BGK, pomimo że średnioroczny stan wolnych środków stanowił ponad 26% planowanych na 2019 r. kosztów działalności UKNF.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że oprocentowanie depozytów overnight wynoszące 0,5% w skali rocznej było istotnie niższe niż lokat terminowych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie¹⁶, oprocentowanie depozytów terminowych na okresy 7-90 dni kształtowało się na poziomie około 1,2-1,35%. Wynikiem korzystania przez UKNF w BGK jedynie z depozytów overnight było uzyskanie przychodów o około 200-250 tys. zł niższych niż możliwe do uzyskania w sytuacji zakładania przez Urząd lokat terminowych jedynie z połowy dziennych wolnych środków pozostających na rachunkach bankowych. W trakcie kontroli Dyrektor Zarządzający Pionem Zarządzania i Organizacji stwierdził, że Urząd Komisji Nadzoru Finansowego mając na celu najwłaściwsze zarządzanie płynnością finansową posiadanych środków, poza dotychczasową praktyką lokowania środków w depozyt overnight, stanowiącą jedno z najbezpieczniejszych rozwiązań niekolidujących z procesem realizacji celów i zadań Urzędu, zamierza skorzystać z innych instrumentów finansowych. Zgodnie z wyjaśnieniami w UKNF trwały prace nad opracowaniem szeregu procedur, w tym również zasad dotyczących kwot i terminów lokat wolnych środków. Gdyby na powyższych zasadach UKNF lokował wolne środki w pierwszych siedmiu miesiącach 2019 r. dodatkowe przychody z tytułu odsetek można oszacować na dodatkowe około 500 tys. zł¹⁷.

¹⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 1810.

¹⁶ Dz.U. poz. 1864.

¹⁷ Szacunek ten oparty został na założeniu porównywalności warunków lokowania w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy roku w stosunku do okresu od sierpnia do końca roku. W tej sytuacji potencjalne odsetki w okresie styczeń-lipiec można oszacować proporcjonalnie, jako 7/5 przychodów z tytułu odsetek osiągniętych od sierpnia do końca roku, powiększonych o szacowane potencjalnie możliwe do uzyskania odsetki w wyniku lokowania w okresie od sierpnia do końca roku. Wyliczono w ten sposób kwota odsetek wyniosłaby około 500 tys. zł.

W 2019 r. nie wystąpiły sytuacje zagrażające terminowej realizacji zadań i płynności finansowej UKNF.

(akta kontroli str. 989-1016, 1322-1324)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie NIK stwierdziła nieprawidłowość polegającą na zaniechaniu przez UKNF do lipca 2019 r. lokowania wolnych środków w formie depozytu u Ministra Finansów, co stanowiło naruszenie art. 48 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych i było niegospodarne. Natomiast od sierpnia 2019 r. Urząd przekazywał środki Ministrowi Finansów wyłącznie w depozyty overnight. Nie korzystał z możliwości uzyskiwania większych przychodów z lokat terminowych w Banku Gospodarstwa Krajowego. Z tego tytułu Urząd nie osiągnął możliwych do uzyskania przychodów w kwocie co najmniej 700 tys. zł.

1.4 Realizacja zadań

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r. dla zadania realizowanego przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, tj. „Nadzór nad rynkiem finansowym”, ustalono dwa mierniki:

- liczba zakończonych postępowań administracyjnych dotyczących rynku finansowego w stosunku do liczby wniosków o przeprowadzenie tych postępowań złożonych przez nadzorowane podmioty oraz,
- liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych w stosunku do planowanych postępowań inspekcyjnych.

Miernik dotyczący liczby zakończonych postępowań administracyjnych zrealizowano na poziomie 109% przy planowanej wartości miernika 88% (zakończono 2 878 postępowań przy 2 637 wnioskach o przeprowadzenie ww. postępowań złożonych przez nadzorowane podmioty¹⁸). Miernik dotyczący liczby zakończonych postępowań inspekcyjnych zrealizowano na poziomie 101% przy planowanej wartości miernika 100% (przeprowadzono 186 inspekcji wobec planowanych 185). Na poszczególnych nadzorowanych rynkach (działania w ramach budżetu zadaniowego) miernik zakończonych postępowań administracyjnych oraz liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych kształtował się następująco:

- rynek kapitałowy – liczba zakończonych postępowań administracyjnych wyniosła 122% przy planie 84% (zakończono 722 postępowania przy liczbie wniosków o przeprowadzenie postępowania 591), a liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych 88% wobec 100% planowanych (liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych 22 wobec planowanych 25 inspekcji),
- rynek ubezpieczeniowy odpowiednio 98% przy planie 90% (zakończono 191 postępowań administracyjnych przy liczbie wniosków o przeprowadzenie tych postępowań 197) oraz 110% wobec 100% (zakończono 45 spośród 41 planowanych inspekcji),
- rynek emerytalny – odpowiednio 94% przy planie 91% (zakończono 581 postępowań przy liczbie wniosków o przeprowadzenie postępowań 615) oraz 100% wobec 100% (zakończono 2 spośród 2 planowanych inspekcji),
- rynek bankowy – odpowiednio 112% przy planie 90% (zakończono 1 382 postępowania administracyjne przy liczbie wniosków o przeprowadzenie postępowań 1 234) oraz 100% wobec 100% (przeprowadzono 117 zaplanowanych inspekcji).

¹⁸ Wyższa liczba postępowań zakończonych od liczby wniosków o przeprowadzenie postępowań administracyjnych złożonych w 2019 r. wynikała z tego, że w 2019 r. były także rozpatrywane wnioski złożone przed 2019 r.

Monitoring mierników prowadzony był systematycznie na podstawie bieżących źródeł danych (m.in. system informatyczny, informacje komórek organizacyjnych właściwych dla realizacji działań objętych miernikami). Sprawozdania z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej w układzie zadaniowym Rb-BZ2 sporządzane były na półrocze oraz na koniec 2019 r. i przekazywane do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ponadto UKNF co kwartał przekazywał informację o wykonaniu planu finansowego, sporządzoną w układzie danych zaprezentowanych w planie finansowym wraz z opisem realizacji poniesionych kosztów, jak również z opisem zrealizowanych przez UKNF zadań merytorycznych z podziałem na poszczególne rynki finansowe i poniesionymi kosztami. Prezes Rady Ministrów nie zgłaszał uwag, ani zaleceń do przekazywanych przez Urząd sprawozdań.

(akta kontroli str. 1021-1024)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.5 Realizacja wniosków pokontrolnych NIK

Opis stanu
faktycznego

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego Najwyższa Izba Kontroli sformułowała wnioski pokontrolne, które dotyczyły:

- wystąpienia do spółki SO SPV 57 w celu renegotjacji warunków umowy najmu pomieszczeń biurowych w budynku przy ul. Pięknej 20 w Warszawie w zakresie ustalenia korzystniejszej stawki najmu oraz zapewnienia najemcy możliwości wcześniejszego wypowiedzenia umowy bez dodatkowych skutków finansowych;
- podjęcia kroków prawnych mających na celu uzyskiwanie korzyści majątkowych z wynajmu nieruchomości przy ul. Jasnej 8 i 12 w Warszawie, stanowiących mienie UKNF.

W czerwcu 2019 r. Urząd nawiązał współpracę z Prokuratorią Generalną RP (PGRP) w celu wyznaczenia przedstawicieli do wsparcia procesu renegotjacji umowy najmu siedziby przy ul. Pięknej 20 w Warszawie oraz przekazał umowę w celu dokonania analizy prawnej jej postanowień i ustalenia dalszych działań.

Jednocześnie 21 sierpnia 2019 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli UKNF i Generali Real Estate S.p.A. (od dnia 3 kwietnia 2019 r. faktyczny właściciel budynku przy ul. Pięknej 20), którego celem było przedstawienie dotychczasowych doświadczeń i aktualnych oczekiwań najemcy w związku z eksploatacją nieruchomości oraz ustalenie metod współpracy i dalszych działań w kierunku rozwiązania problemów.

W okresie lipiec-grudzień 2019 r. UKNF wystosował do spółki SO SPV 57 Sp. z o.o. (podmiot *de jure* wynajmujący UKNF budynek) szereg pism, dotyczących m. in. niezadowolenia z aktualnego sposobu zarządzania budynkiem oraz niekomfortowych warunków pracy.

W październiku i listopadzie 2019 r. zaplanowane było spotkanie z przedstawicielami właścicieli budynku, jednak z uwagi na powzięcie przez UKNF wiadomości o wszczęciu przez prokuraturę śledztwa w sprawie zawarcia umowy najmu oraz w oparciu o przeprowadzone konsultacje z Prokuratorią Generalną RP spotkanie zostało odwołane.

Dyrektor Generalny UKNF wyjaśnił, że po konsultacjach z przedstawicielami PGRP oraz w obliczu zawiadomienia NIK o podejrzeniu możliwości popełnienia przestępstwa i powzięciu informacji o wszczęciu śledztwa, UKNF wstrzymał się z wystosowaniem wniosku do właściciela nieruchomości w sprawie zmiany

jakichkolwiek części umowy najmu. Renegocjowanie umowy, a w efekcie zmiana jakichkolwiek jej postanowień, zdaniem UKNF, stwarza istotne ryzyko utracenia możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń wobec właściciela w sytuacji uznania umowy za zawartą w wyniku przestępstwa. W tej sytuacji UKNF analizował alternatywne możliwości działań minimalizujących skutki zawarcia umowy najmu na siedzibę przy ul. Pięknej 20. Jednym z rozważanych wariantów jest zastąpienie obecnej umowy nową umową, przy czym nadal były prowadzone działania polegające na zbieraniu i porównywaniu informacji, których wynikiem będzie odpowiednia analiza i rekomendacja dla kierownictwa UKNF.

W celu uzyskiwania korzyści majątkowych z wynajmu nieruchomości przy ul. Jasnej 8 i 12 w Warszawie, stanowiących mienie UKNF, przedstawiciele Urzędu odbyli szereg spotkań i konsultacji z przedstawicielami NBP. Dotyczyły one m. in.: zmiany użyczenia na stosunek najmu ww. nieruchomości, ich stanu technicznego, zmiany warunków na rynkowe. NBP wyraził wolę dalszego użytkowania pomieszczeń w ww. budynkach UKNF oraz zgłosił gotowość do podjęcia rozmów na temat zmiany, na warunkach rynkowych aktualnych umów. W lipcu 2019 r. UKNF przedstawił NBP propozycję stawek za najem powyższych nieruchomości. Od lipca do listopada 2019 r. podejmowane przez UKNF działania zmierzały do przygotowania się do procesu negocjacji z NBP warunków najmu i polegały m.in. na dokonaniu przeglądów dokumentacji technicznej budynków, opracowaniu symulacji kosztowych według wariantów wynajmu budynków, dokonaniu analizy potrzeb remontowych, uporządkowaniu stanu prawnego nieruchomości (wnioski o wpis w księgach wieczystych). Od listopada 2019 r. odbyło się sześć spotkań negocjacyjnych. UKNF w lipcu 2019 r. zaproponował stawkę czynszu w budynku przy ul. Jasnej 8 w przedziale od 21,71 EUR do 23,36 EUR za m² powierzchni biurowej oraz stawkę czynszu w budynku przy ul. Jasnej 12 w przedziale od 21,73 EUR do 23,39 EUR za m² powierzchni biurowej. Przedstawiciele NBP przedstawili stanowisko, że wysokość stawek czynszu najmu zaproponowana przez UKNF w lipcu 2019 r. była zbyt wysoka. Prowadzone rozmowy dotyczyły w szczególności kształtu i warunków przyszłych umów najmu, stanu technicznego budynku przy ul. Jasnej 12 i rozdziału nakładów inwestycyjnych koniecznych do poniesienia.

Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny Urzędu, z uwagi na rozbieżne stanowiska UKNF i NBP również co do aktualnego stanu technicznego budynku przy ul. Jasnej 12, UKNF zlecił zewnętrznemu podmiotowi przeprowadzenie przeglądu infrastruktury technicznej budynku. Jednocześnie UKNF doprowadził do obniżenia opłat za wynajem powierzchni dla wydziałów zamiejscowych UKNF od NBP, co skutkowało zmianą umów i redukcją czynszu dla 13 ww. wydziałów. Czynsz miesięczny płacony od 1 lipca 2019 r. w porównaniu do miesięcznych stawek w I półroczu 2019 r. zmniejszył się o ponad 44% (z 140,0 tys. zł do 77,8 tys. zł).

W dniu 10 marca 2020 r. UKNF przedstawił NBP kolejną propozycję wynajmu nieruchomości w Warszawie przy ul. Jasnej 8 (stawka czynszu 17 EUR netto za m² powierzchni plus opłata eksploatacyjna w postaci zaliczki w wysokości 17,3 tys. zł brutto) i Jasnej 12 (stawka czynszu 17 EUR netto za m² powierzchni plus opłata eksploatacyjna w przedziale 15-20 zł netto za m² powierzchni). Zaproponowana wysokość stawki czynszu została oparta na aktualnych operatach szacunkowych wartości rynkowych ww. nieruchomości, które zostały wykonane na zlecenie UKNF w związku z prowadzonym procesem negocjacji w lutym 2020 r.

Do zakończenia kontroli Urzędowi nie udało się uzgodnić ostatecznej wersji umowy z NBP na najem nieruchomości przy ul. Jasnej, gdyż Narodowy Bank Polski nie przyjął stawek czynszu i opłat zaproponowanych w lipcu 2019 r., nie odniósł się

jeszcze do zmienionych stawek zaoferowanych w marcu 2020 r., jak również nie zaproponował UKNF własnych stawek, jakie byłby w stanie wnieść za najem ww. nieruchomości. Pomimo dążeń UKNF do zakończenia sprawy wynajmu powyższych nieruchomości, do zakończenia kontroli NIK w wyniku nieosiągnięcia porozumienia stron umów, jej postanowienia w tym zakresie nie zostały zmienione.

Konsekwencją zawarcia w lipcu 2018 r. umów bezpłatnego użyczenia NBP nieruchomości przy ul. Jasnej 8 i ul. Jasnej 12 i niedoprowadzenia do zmiany ich postanowień w zakresie ustanowienia stawek czynszu płaconego przez NBP, było niezrealizowanie przez UKNF w 2019 r. przychodów z tytułu wynajmu tych nieruchomości. Według szacunków NIK, opartych na posiadanych przez UKNF operatach szacunkowych, określających stawki na poziomie 17 EUR netto za m² powierzchni), Urząd nie osiągnął w 2019 r. przychodów z najmu w wysokości około 4 100 tys. zł

(akta kontroli str. 1100-1298)

Stwierdzone
nieprawidłowości

Zdaniem NIK, działania UKNF w sprawie najmu nieruchomości przy ul. Jasnej 8 i 12 były długotrwałe i nieskuteczne. Pomimo upływu roku od przedstawienia wniosków o podjęcie kroków prawnych w celu uzyskania korzyści majątkowych z wynajmu tych nieruchomości UKNF nie udało się doprowadzić do zmiany warunków umów. Jednocześnie UKNF wynajmując pomieszczenia w oddziałach okręgowych NBP ponosił koszty wynajmu. W związku z tym, nadal występował brak symetrii w warunkach stosowanych przy wzajemnym wykorzystywaniu nieruchomości przez UKNF i NBP.

NIK zwraca także uwagę, że nie przyniosły efektu działania UKNF w celu renegotjacji warunków umowy najmu pomieszczeń biurowych w budynku przy ul. Pięknej 20 w Warszawie w zakresie ustalenia korzystniejszej stawki najmu oraz zapewnienia najemcy możliwości wcześniejszego wypowiedzenia umowy bez dodatkowych skutków finansowych. Jednak pozycja negocjacyjna UKNF jest słaba z uwagi na niekorzystne postanowienia umowy.

OCENA CZĄSTKOWA

Z uwagi na nieprawidłowości opisane w pkt IV.1.3 i IV.1.5 wystąpienia pokontrolnego NIK obniżyła ocenę wykonania planu finansowego UKNF w 2019 r. z pozytywnej do oceny w formie opisowej. Została ona przedstawiona w pkt III. Ocena ogólna kontrolowanej działalności. NIK odstąpiła od sformułowania oceny negatywnej, biorąc pod uwagę, że obecne kierownictwo UKNF nie odpowiada za zawarcie niekorzystnych umów najmu nieruchomości oraz fakt, że umowa najmu nieruchomości przy ul. Pięknej 20 w Warszawie nie zawiera postanowień umożliwiających jej bezkosztowe wypowiedzenie.

OBSZAR

2. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego sprawozdań za 2019 r.:

- z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej,
- z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej w układzie zadaniowym (RB-BZ2),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały

sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym

UKNF sporządził w dniu 4 marca 2020 r. korektę sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N). Przyczyną korekty było omyłkowe ujęcie w należnościach od osób fizycznych, należności dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, nieujmowanego w sprawozdaniu Rb-N.

(akta kontroli str. 220-248, 276, 1025-1099)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej w 2019 r. i w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. Sprawozdania były sporządzone terminowo, a kwoty w nich zawarte wynikały z ewidencji księgowej na dzień sporządzenia sprawozdań.

V. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, formułuje następujące wnioski:

1. Opracowanie procedury lokowania wolnych środków i jej wdrożenie w celu maksymalizacji przychodów.
2. Kontynuowanie działań w celu uzyskania korzyści majątkowych z wynajmu nieruchomości przy ul. Jasnej 8 i 12 w Warszawie.
3. Zintensyfikowanie działań w celu uzyskania korzystniejszych warunków najmu siedziby przy ul. Pięknej 20 w Warszawie.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiającą dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15z ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust.

¹⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁰, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, kwietnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Budżetu i Finansów
Dyrektor
Stanisław Jarosz
/-/

.....
podpis

Kontroler
Tomasz Wańkowicz
/-/

.....
Podpis

Zmian z wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Budżetu i Finansów
Dyrektor
Stanisław Jarosz

.....

²⁰ Dz.U. poz. 374, 567 i 568.